

Bruxelles, 23 noiembrie 2023
(OR. en)

15322/23

JEUN 258
SOC 761
SAN 653
EDUC 432

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre privind o abordare cuprinzătoare a sănătății mintale a tinerilor în Uniunea Europeană

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului sus-menționate, aprobate de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 23 noiembrie 2023.

Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre privind o abordare cuprinzătoare a sănătății mintale a tinerilor în Uniunea Europeană

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE, REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI,

AMINTIND CĂ:

1. Dreptul la sănătate mintală este legat de dreptul la demnitate umană, consacrat la articolul 1 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și de dreptul la integritate al persoanei, inclusiv la integritate psihică, prevăzut la articolul 3, și de dreptul la asistență medicală de la articolul 35 din cartă. Tratatul UE conferă în mod explicit instituțiilor UE competențe de sprijinire pentru a aborda problemele de sănătate mintală, în mod specific, la articolul 168 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și la articolul 3 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană. În plus, articolul 153 alineatul (1) din TFUE conferă instituțiilor Uniunii competențe implicite în domeniul sănătății lucrătorilor.
2. Organizația Mondială a Sănătății definește sănătatea mintală ca fiind „o stare de bine psihică în care oamenii fac față cu ușurință numeroaselor tensiuni ale vieții, își pot realiza potențialul, pot învăța și lucra în mod productiv și pot contribui la comunitățile lor”¹. Monitorizarea sănătății mintale face parte din eforturile de realizare a obiectivului de dezvoltare durabilă nr. 3, ținta 3.4².

¹ Organizația Mondială a Sănătății, Fișe informative ale OMS, „Sănătatea mintală: consolidarea răspunsului nostru”, 2022.

² Organizația Națiunilor Unite, Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), ODD 3, ținta 3.4: „reducerea cu o treime, până în 2030, a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și promovarea sănătății și bunăstării mintale”.

3. Obiectivul european pentru tineret nr. 5³, care este de a asigura în mai mare măsură bunăstarea mintală și de a pune capăt stigmatizării problemelor de sănătate mintală, promovând astfel incluziunea socială a tuturor tinerilor, pune un accent deosebit pe măsurile de prevenire, pe dezvoltarea unei abordări intersecționale incluzive și pe combaterea stigmatizării. În plus, obiectivul european pentru tineret nr. 3 promovează incluziunea tuturor tinerilor în societate, în timp ce obiectivul european pentru tineret nr. 9 urmărește să consolideze participarea democratică și autonomia tinerilor.

RECUNOSCÂND CĂ:

4. Societățile noastre au fost zdruncinate de pandemia de COVID-19, de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și de criza alimentară și energetică declanșată de acesta, de criza inflației și de criza climatică, toate acestea sporind presiunea societală asupra tinerilor, care continuă să se acumuleze, și scoțând tot mai mult în evidență inegalitățile preexistente. Aceste crize succesive au avut un impact variabil asupra diferitelor grupuri de tineri, grupurile aflate în situații vulnerabile fiind afectate în mod disproporționat. De asemenea, a devenit clar că tinerii cu mai puține oportunități nu au acces egal la drepturi ale omului cum ar fi educația, ocuparea forței de muncă, locuințele⁴ și asistența medicală. Factori precum sănătatea mintală și fizică, condițiile de viață, de muncă și de locuit, accesul la învățarea formală, non-formală și informală, oportunitățile de angajare și activitățile recreative, inclusiv activitățile fizice și sportive, precum și relațiile sociale, sunt, în ansamblul lor, esențiali pentru reziliența tinerilor. Ultimii ani au avut un impact negativ asupra sănătății mintale a tinerilor din UE, diminuându-le astfel bunăstarea generală⁵.

³ Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un cadru pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului: Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027, JO C 456, 18.12.2018, p. 1.

⁴ Astfel cum reiese din cifrele Eurostat din 2020, toate statele membre ale UE au prezentat o rată mai ridicată a privăriei severe de locuință în rândul tinerilor decât în rândul populației în ansamblu.

⁵ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală, COM(2023)298 final.

5. Conform estimărilor publicate de Institute for Health Metrics and Evaluation (Institutul pentru Măsurarea și Evaluarea Datelor din Domeniul Sănătății - IHME)⁶, mai mult de unul din șase tineri din UE - peste 14 milioane de persoane - sufereau de o boală mintală în 2019 (17,4 % dintre persoanele cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani). Proporția tinerilor care au raportat simptome de depresie a crescut de peste două ori în mai multe țări ale UE în timpul pandemiei de COVID-19, fiind afectați îndeosebi femeile și tinerii din medii socioeconomice defavorizate.
6. Ediția din 2022 a documentului „Sănătatea pe scurt: Europa”⁷ afirmă că aproape unul din doi tineri europeni (49 %) a raportat nevoi nesatisfăcute de îngrijire a sănătății mintale în 2022 (53 % în 2021), comparativ cu 23 % din populația adultă. Raportul subliniază că inegalitățile în materie de sănătate mintală în rândul tinerilor, inclusiv în funcție de gen, au persistat, de asemenea, – și, în unele cazuri, s-au accentuat – în timpul pandemiei de COVID-19. În plus, sinuciderea este în prezent a doua cauză principală de deces în rândul tinerilor din Europa.
7. Datele din studiul Eurofound „Viața, munca și COVID-19”⁸ au arătat că tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 29 de ani care percepeau că gospodăria lor se confruntă cu dificultăți financiare au fost mult mai susceptibili de a fi expuși riscului de depresie în cursul pandemiei. În medie, în întreaga UE, se poate considera că două treimi dintre tinerii care au raportat dificultăți financiare au fost expuși riscului de depresie în timpul pandemiei (67 %), comparativ cu puțin sub jumătate (45 %) dintre cei care nu au raportat dificultăți financiare.

⁶ The Institute for Health Metrics and Evaluation (Institutul pentru Măsurarea și Evaluarea Datelor din Domeniul Sănătății - IHME) *Global Health Data Exchange* (Bursa mondială de date din domeniul sănătății - GHDx), 2020.

⁷ OCDE și Uniunea Europeană, *Health at a Glance: Europe 2022, State of Health in the EU Cycle* (Sănătatea pe scurt: Europa 2022, ciclul „Starea sănătății în UE”), OECD Publishing, Paris, 2022.

⁸ Eurofound, setul de date *Living, working and COVID-19* („Viața, munca și COVID-19”), 2021.

8. Potrivit sondajului UE privind singurătatea realizat în 2022⁹, în rândul tinerilor se înregistrează o incidență mai mare a sentimentului de singurătate în comparație cu generațiile mai în vârstă. Deși sentimentul de singurătate în rândul tinerilor a crescut ca urmare a pandemiei de COVID-19, activitatea anterioară a Centrului Comun de Cercetare a indicat că singurătatea resimțită în rândul tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 25 de ani crescuse de peste două ori între 2016 și primăvara anului 2020.

AVÂND ÎN VEDERE CĂ:

9. Comisia Europeană a adoptat o comunicare privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală¹⁰. Comunicarea invită statele membre să promoveze o abordare cuprinzătoare, orientată spre prevenire, care să integreze sănătatea mintală în toate politicile UE ca reprezentând o problemă de sănătate publică, angajându-se să îmbunătățească calitatea vieții, abordând factorii determinanți și aspectele transversale pentru a răspunde nevoilor specifice ale diferitelor grupuri aflate în situații vulnerabile și abordând în mod specific prevalența problemelor de sănătate mintală în rândul acestor grupuri, inclusiv al tinerilor. Mai multe inițiative emblematică se axează pe sănătatea copiilor și a tinerilor, abordând în mod cuprinzător atât sănătatea mintală, cât și pe cea fizică. Conform acestei comunicări, fiecare cetățean al UE trebuie să aibă acces la o prevenire adecvată și eficace. Activitățile pentru tineret, în special, au un rol semnificativ în promovarea bunăstării tinerilor și în prevenirea problemelor de sănătate mintală.

⁹ Casabianca, E.J., Nurminen, M., *Interventions to reduce loneliness among youth* („Intervenții pentru reducerea singurătății în rândul tinerilor”), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2022, doi: 10.2760/793941, JRC129905.

¹⁰ A se vedea nota de subsol 5.

10. Factorii determinanți ai sănătății mintale interacționează cu inegalitățile existente în societate, expunând unele persoane unui risc mai mare de sănătate mintală precară decât altele. În plus, violența, ura, precum și discriminarea pot constitui cauze ale sănătății mintale precare, ceea ce face din promovarea egalității în cadrul societăților noastre o măsură preventivă esențială pentru abordarea acestor provocări.
11. Eurobarometrul pe tema „Tineretul și democrația în Anul European al Tineretului 2022 (EYY)”¹¹ afirma că tinerii consideră că îmbunătățirea sănătății și a bunăstării mintale și fizice reprezintă cea mai importantă temă prioritară pentru Anul European al Tineretului, împreună cu schimbările climatice (ambele au fost votate drept prioritatea nr. 1 de către 34 % dintre cei intervievați). În plus, datele Eurobarometrului arată că a doua cea mai importantă așteptare a tinerilor din UE, după menținerea păcii, este sporirea oportunităților de angajare.
12. Printre alte subiecte, EYY s-a axat pe restabilirea unei perspective pozitive pentru tineri și a inclus activități de sprijinire a sănătății și a bunăstării lor mintale. În cadrul conferinței de încheiere a EYY, cu tema „Revendicarea viitorului”, participanții din rândul tinerilor, factorii de decizie și părțile interesate au solicitat să se pună un accent mai mare pe asistența medicală preventivă și pe combaterea problemelor de sănătate mintală și a singurătății.

¹¹ Eurobarometru Flash [2282/FL502], Tineretul și democrația în Anul European al Tineretului, mai 2022.

13. Exercițiul fizic regulat și activitățile sportive, precum și participarea la activități culturale pot stimula sănătatea și bunăstarea generală a tinerilor, având beneficii semnificative pe termen scurt și lung pentru sănătatea mintală. După cum reiese din datele colectate¹², inactivitatea fizică tinde să crească odată cu vârsta, aceasta făcând să fie vital, în măsură tot mai mare, ca tinerii să posede cunoștințele și comportamentele de bază care să le permită să mențină în mod autonom un stil de viață activ și sănătos pe tot parcursul vieții lor.
14. Principalele preocupări exprimate de tineri în legătură cu instabilitatea economică, insecuritatea locului de muncă sau anxietatea ecologică în creștere generează probleme de sănătate mintală care nu pot fi atribuite exclusiv unor procese patologice. 75 % dintre copii și tineri „se tem” să se gândească la viitor¹³. Pandemia de COVID-19 a adus sănătatea publică în prim-planul agendei politice. O lecție care trebuie învățată din criza socioeconomică și sanitară din ultimii ani este că singura modalitate de a gestiona probleme sociale multidimensionale este adoptarea unei abordări transversale.

¹² Eurobarometrul Special 525 „Sport și activitate fizică”, septembrie 2022.

¹³ Caroline Hickman, Elizabeth Marks, Panu Pihkala, Susan Clayton, R. Eric Lewandowski, Elouise E. Mayall, Britt Wray, Catriona Mellor, Lise van Susteren, *Climate anxiety in children and young people and their beliefs about government responses to climate change: a global survey* (Anxietatea climatică în rândul copiilor și al tinerilor și convingerile lor privind răspunsurile guvernelor la schimbările climatice: o anchetă mondială), The Lancet Planetary Health, volumul 5, ediția 12, decembrie 2021, p. e863-e873.

15. Organizațiile internaționale, cum ar fi Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), subliniază importanța aplicării unei abordări multisectoriale în ceea ce privește protejarea și îngrijirea sănătății mintale a tinerilor, afirmând că „mulți dintre factorii de protecție pentru o sănătate mintală bună sunt în afara sferei sistemelor de sănătate mintală sau al programelor concepute special pentru a consolida sau proteja sănătatea mintală. Factori sociali, economici și culturali, precum statutul profesional, veniturile, sănătatea fizică, experiențele din timpul copilăriei și al adolescenței, au cu toții un impact semnificativ asupra sănătății mintale pe parcursul vieții”¹⁴. În plus, raportul Eurofound¹⁵ din 2021 menționat anterior a indicat că cea mai mare scădere a bunăstării mintale (care atinsese cel mai scăzut nivel în toate grupele de vârstă de la începutul pandemiei) a fost observată în rândul celor care și-au pierdut locul de muncă.
16. Insecuritatea locului de muncă, condițiile precare de muncă și șomajul sunt importanți factori socioeconomiци determinanți ai sănătății mintale. Sprijinirea tinerilor în tranziția lor către vârsta adultă, în ceea ce privește găsirea și păstrarea unui loc de muncă ar trebui să fie o prioritate a politicilor economice, sociale și de sănătate publică. Angajatorii joacă un rol important în gestionarea riscurilor psihosociale la locul de muncă pentru a preveni potențialul impact negativ asupra sănătății mintale a angajaților lor, inclusiv a lucrătorilor tineri.

¹⁴ OCDE, *A New Benchmark for Mental Health Systems: Tackling the Social and Economic Costs of Mental Ill-Health* (Un nou criteriu de referință pentru sistemele de sănătate mintală: abordarea costurilor sociale și economice ale sănătății mintale precare), OECD Publishing, Paris, 2021, p. 162.

¹⁵ Eurofound, setul de date *Living, working and COVID-19* („Viața, munca și COVID-19”), 2021.

17. Comisia Europeană a adoptat comunicarea intitulată „O viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE – Către zone rurale mai puternice, conectate, reziliente și prospere până în 2040”¹⁶, conform căreia ar trebui să se acorde o atenție deosebită tinerilor din zonele rurale și îndepărtate, ale căror condiții de sănătate mintală și nevoi de îngrijire pot fi diferite de cele ale tinerilor din zonele urbane. Din pricina condițiilor de viață specifice pentru tinerii din zonele rurale, îndepărtate, periferice, mai puțin dezvoltate și ultraperiferice, de exemplu din cauza precarității și a deficiențelor serviciilor publice, a izolării, a oportunităților reduse de angajare și a condițiilor de muncă dificile¹⁷ care pot avea un impact negativ asupra sănătății lor mintale, tinerii care locuiesc în aceste zone necesită măsuri specifice bazate pe analiza datelor concrete. Potrivit Eurostat¹⁸, proporția tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care locuiesc în zone rurale ale UE și care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) este mai mare decât cea înregistrată pentru tinerii din zonele urbane. La acest grad de precaritate – care constituie în sine o sursă de probleme de sănătate mintală – se adaugă faptul că tinerii din zonele rurale sunt mai puțin susceptibili să apeleze la asistență medicală din cauza distanțelor lungi pe care ar trebui să le parcurgă¹⁹.

¹⁶ Comunicare a Comisiei „O viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE – Către zone rurale mai puternice, conectate, reziliente și prospere până în 2040”, COM(2021) 345 final.

¹⁷ A se vedea nota de subsol 15.

¹⁸ Eurostat, 2023. Statistici privind tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare defalcate în funcție de sex, vârstă și grad de urbanizare (ratele NEET), mai 2023.

¹⁹ Anuarul Regional Eurostat, 2017.

18. Deși problema sănătății mintale îi afectează de manieră generală pe toți tinerii din UE, cu cât tinerii se confruntă cu mai multe dezavantaje, cu atât sunt mai vulnerabili. Pe lângă restul multelor și complexelor provocări pe care trebuie să le depășească, tinerii expuși riscului de excluziune socială sau aflați în situații vulnerabile, cum ar fi, de exemplu, minoritățile etnice, persoanele LGBTI, persoanele cu dizabilități, din instituțiile de îngrijire a tinerilor, cei lipsiți de îngrijire părintească ori care riscă să o piardă sau cei aflați în situații socioeconomice defavorizate, se confruntă cu un risc mai mare de a suferi de probleme de sănătate mintală. Expunerea la discriminare și inegalitate dăunează sănătății lor mintale, în special atunci când tinerii sunt afectați de discriminări sau dezavantaje multiple. Faptul că uneori acestor grupuri de tineri nu le este acordată o atenție specifică pentru dezvoltarea lor socială în școli și în alte medii educaționale – ceea ce poate duce la hărțuire – este, de asemenea, un motiv de îngrijorare. Este extrem de important să se îmbunătățească sănătatea și bunăstarea mintală, să se dezvolte competențele socioemoționale atât ale tinerilor, cât și ale educatorilor și lucrătorilor de tineret cu care sunt în contact și să se combată hărțuirea, inclusiv hărțuirea pe internet, hărțuirea sexuală și abuzurile.
19. Pentru a insufla un sentiment de comunitate în rândul cetățenilor unui stat – condiție prealabilă pentru stabilitatea acestuia – este esențial să se pună în aplicare măsuri preventive pentru a atenua problemele legate de singurătate, frică, anxietate, lipsa de apărare și precaritate, la care tinerii sunt deosebit de vulnerabili, precum și să se promoveze factori de protecție precum reziliența și bunăstarea, contribuind astfel la crearea unor societăți juste, care să ofere șanse egale pentru toți. De asemenea, este esențial ca tinerii să fie implicați în procesul decizional cu privire la politicile care pot avea un impact asupra sănătății lor mintale și ca perspectiva acestora să fie luată în considerare.

20. Potrivit raportului intitulat „Impactul pandemiei de COVID-19 asupra sănătății mintale a tinerilor: răspunsuri politice în țările europene”²⁰, prin faptul că oferă posibilități de a socializa, a face schimb de experiențe și a dezvolta un sentiment de apartenență, activitățile pentru tineret joacă un rol esențial în protejarea sănătății mintale a tinerilor.

STATELE MEMBRE, ÎN DOMENIILE LOR DE COMPETENȚĂ ȘI LA NIVELURILE CORESPUNZĂTOARE, SUNT INVITATE:

21. Să îmbunătățească condițiile de viață și de muncă ale tinerilor din țările lor, promovând o abordare transsectorială menită să prevină problemele de sănătate mintală, să elimine barierele structurale din calea dezvoltării lor personale și profesionale și să creeze medii care să sprijine bunăstarea lor socioeconomică și psihologică.
22. Să încurajeze îmbunătățirea accesului egal și la prețuri abordabile pentru tineri, în special pentru cei aflați în situații vulnerabile, la servicii de îngrijire a sănătății mintale care oferă prevenire, tratament și îngrijire, adoptând totodată din ce în ce mai mult o abordare interdisciplinară și făcând tranziția către soluții centrate pe persoană și bazate pe comunitate.

²⁰ Comisia Europeană, Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură, *The impact of the COVID-19 pandemic on the mental health of young people: Policy responses in European countries* (Impactul pandemiei de COVID-19 asupra sănătății mintale a tinerilor: răspunsuri politice în țările europene), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2022.

COMISIA, ÎN CONFORMITATE CU PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII, ESTE INVITATĂ:

23. Să mențină o abordare proactivă a sănătății mintale, care să abordeze chestiunea dintr-o perspectivă multisectorială, atât preventivă, cât și intervenționistă, acordând o atenție deosebită particularităților tinerilor din UE, în special ale celor aflați în situațiile cele mai vulnerabile, și vizând reintegrarea și incluziunea socială a acestora.
24. Să promoveze acțiuni menite să îmbunătățească sănătatea mintală a tinerilor în contextul Strategiei UE pentru tineret, luând în considerare problemele de sănătate mintală ca urmare a unei combinații de factori materiali și psihosociali, printre care evenimente adverse în copilărie, precaritate, insecuritate, lipsa coeziunii sociale, relațiile familiale și sociale, acces inegal la drepturi și la serviciile sociale de bază, vulnerabilitate în mediul educațional, rolul platformelor de comunicare socială, acces la locuințe, nevoile specifice ale tinerilor din mediul rural și, în general, orice circumstanțe adverse care îi împiedică pe tineri să se bucure pe deplin de drepturile lor.
25. Să încurajeze studiile privind impactul problemelor de sănătate mintală asupra tinerilor din UE. Aceste studii ar putea lua în considerare utilizarea unor date defalcate în funcție și de alte elemente-cheie, pe lângă vârstă, care afectează viața tinerilor. Studiile respective vor contribui la o mai bună orientare a acțiunilor și a resurselor investite. Să promoveze diseminarea acestor studii ca parte a eforturilor de sensibilizare menite să combată stigmatizarea care persistă legată de problemele de sănătate mintală și să sprijine transferul de bune practici bazate pe dovezi privind sănătatea mintală între statele membre.

STATELE MEMBRE ȘI COMISIA EUROPEANĂ, ÎN DOMENIILE LOR DE COMPETENȚĂ RESPECTIVE ȘI LA NIVELURILE CORESPUNZĂTOARE, CU RESPECTAREA PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII, SUNT INVITATE:

26. Să își coordoneze eforturile vizând reducerea ratelor de incidență și de prevalență a problemelor de sănătate mintală în rândul tinerilor, plecând urechea la nevoile și provocările specifice ale tinerilor, precum și la soluțiile propuse de aceștia și avansând în ceea ce privește acțiunile.
27. Să ia în considerare prevalența problemelor de sănătate mintală în rândul tinerilor din UE atunci când elaborează politici proporționale cu amploarea problemei, punând un accent deosebit pe măsurile preventive. Să se asigure că măsurile propuse sunt cuprinzătoare și bazate pe dovezi și că elaborarea politicilor merge mână în mână cu cele mai recente dovezi științifice, recomandări și studii privind sănătatea mintală elaborate în UE și în fiecare stat membru.
28. Să încurajeze acțiunile vizând eliminarea stigmei care înconjoară problemele de sănătate mintală și vizând sensibilizarea, prin promovarea mesajelor care îi invită pe tineri să adopte comportamente care le îmbunătățesc bunăstarea mintală și să solicite ajutorul profesioniștilor din structurile de prevenire a riscurilor psihologice pentru a le ușura suferința și pentru a preîntâmpina sinuciderile.
29. Să promoveze eradicarea mesajelor de incitare la ură, la violență și la abuzuri din mass-media, inclusiv de pe platformele de comunicare socială, care vizează grupuri de tineri aflați în situațiile cele mai vulnerabile, apărându-le drepturile omului și libertățile fundamentale și contribuind astfel la bunăstarea lor psihologică și emoțională.

30. Să sprijine punerea în aplicare a celor 20 de inițiative emblematică și a altor acțiuni din Comunicarea privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală²¹, parte dintr-o gamă largă de domenii esențiale pentru abordarea provocărilor în materie de sănătate mintală în întreaga UE și la nivel național, inclusiv pregătirea de orientări și transferul de bune practici și abordări inovatoare pentru a aborda problema sănătății mintale a tinerilor.
31. Să creeze modalități prin care tinerii să sensibilizeze publicul cu privire la problemele de sănătate mintală pe care doresc să le evidențieze și să își exprime opiniile și preocupările cu privire la sănătatea lor mintală și la căile de abordare a problemelor lor de sănătate mintală, dar și să valorifice în mod corespunzător instrumentele deja disponibile în acest sens, cum ar fi dialogul UE cu tinerii, Portalul european pentru tineret și platforma Youth Voices²². Să se asigure că tinerii sunt conștienți că este important să se implice pentru a asigura eficacitatea și relevanța măsurilor care urmează să fie adoptate, utilizând, de exemplu, o comunicare accesibilă și adaptată tinerilor.
32. Să se asigure că tinerii aflați în situații vulnerabile sunt reprezentați în elaborarea programelor de politică publică în domeniul sănătății mintale, astfel încât acestea să nu țină seama doar de interesele tinerilor care au un acces mai ușor la canalele de participare instituțională, ci să ia în considerare și interesele celor pentru care este mult mai greu să se facă auziți. Să sprijine promovarea unor canale prin care tinerii aflați în situații vulnerabile să își poată exprima preocupările.
33. Să sprijine în continuare activitățile pentru tineret, astfel încât acestea să își poată juca pe deplin rolul care le revine în protejarea sănătății mintale a tinerilor, permițându-le acestora din urmă să participe la activități care se bazează în mare măsură pe relațiile și pe încrederea dintre tineri și lucrătorii de tineret și dezvoltându-le capacitatea de a cere ajutor atunci când se confruntă cu dificultăți emoționale și psihologice.

²¹ A se vedea nota de subsol 5.

²² Youth Voices este o platformă a Comisiei Europene de înregistrare a mesajelor vocale, lansată în cursul Anului European al Tineretului 2022, care le permite tinerilor să își exprime opiniile, preocupările și propunerile.

34. Să sprijine activitățile pentru tineret, organizațiile de tineret și alți experți și părți interesate relevante în rolul lor de furnizori de informații pentru tineri și să le permită să disemineze informații de calitate privind consolidarea sănătății mintale și a bunăstării tinerilor și abordarea problemelor de sănătate mintală, dacă este necesar.
35. Să promoveze un spațiu digital mai sigur și mai sănătos pentru tineri, în conformitate cu Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale²³. Aceasta include încurajarea sensibilizării și a formării în domeniul alfabetizării mediatice și informaționale și în ceea ce privește utilizarea responsabilă a mijloacelor de comunicare socială, cu soluții de apărare împotriva riscurilor precum hărțuirea cibernetică, discursurile de incitare la ură, ademenirea în scopuri sexuale (grooming) și timpul excesiv petrecut în fața ecranelor, precum și furnizarea de protecție și informații cu privire la comercializarea agresivă online a unor produse precum alimentele și băuturile nesănătoase, băuturile alcoolice, tutunul și alte produse similare.
-

²³ Parlamentul European, Consiliul și Comisia, Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital, 2023/C 23/1.

Documente de referință:

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală, COM(2023) 298 final

Comisia Europeană, Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură, *The impact of the COVID-19 pandemic on the mental health of young people: Policy responses in European countries* (Impactul pandemiei de COVID-19 asupra sănătății mintale a tinerilor: răspunsuri politice în țările europene), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2022

Comunicarea Comisiei „O viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE – Către zone rurale mai puternice, conectate, reziliente și prospere până în 2040”, COM(2021) 345 final

Comitetul Economic și Social European, „Impactul de lungă durată al Anului European al Tineretului: integrarea aspectelor legate de tineret și responsabilizarea tinerilor”, 2022

Organizația Mondială a Sănătății, Fișe informative ale OMS, „Sănătatea mintală: consolidarea răspunsului nostru”, 2022

OCDE și Uniunea Europeană, *Health at a Glance: Europe 2022, State of Health in the EU Cycle* (Sănătatea pe scurt: Europa 2022, ciclul „Starea sănătății în UE”), OECD Publishing, Paris, 2022.

Casabianca, E.J., Nurminen, M., *Interventions to reduce loneliness among youth* („Intervenții pentru reducerea singurătății în rândul tinerilor”), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2022, doi: 10.2760/793941, JRC129905

Caroline Hickman, Elizabeth Marks, Panu Pihkala, Susan Clayton, R. Eric Lewandowski, Elouise E. Mayall, Britt Wray, Catriona Mellor, Lise van Susteren, *Climate anxiety in children and young people and their beliefs about government responses to climate change: a global survey* (Anxietatea climatică în rândul copiilor și al tinerilor și convingerile lor privind răspunsurile guvernelor la schimbările climatice: o anchetă mondială), The Lancet Planetary Health, volumul 5, ediția 12, decembrie 2021, p. e863-e873